

ELŐFIZETES

HELYBEN ÉS VIDEKEN

Egy évre ... 180 Lei.
Fél évre ... 90 Lei.
Egy negyed évre 45 Lei.
Egy óra ... 15 Lei.

Hirdetésok
Árszabás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSE

Aradi és csanádi egyetemen
vasutak palotájában
TELEFON-SZÁM: 231

KIADÓHIVATAL

Aradi Nyomda Vállalat
M. v. Radul Regula Ferenc
Budapest I. (József téri) 27
TELEFON-SZÁM: 181

Arad, 1921.

Főszerkesztő:
Stauber József.

Szerda, október 19.

A dunai frank.

(A dunai államok egységes pénzrendszere.)

Titulescu pénzügyminiszter, aki nemrég Svájcban tartózkodott olyan nagyszabású akción dolgozik, amely messze tulszárnyalja a nagyromániai kereteket és az európai pénzügyi politikai dimenzióknak megváltoztatására irányul. A pénzügyminiszter részt vett azokon a tárgyalásokon, amelyek a dunai államok egységes valutarendszerére vonatkoztak. Bécsi jelentés szerint Zürichben a csehszlovák, a jugoszláv és a román pénzügyminiszterek megbeszélésre jöttek össze, ahol a tárgyalások tengelyét az utódállamok egységes valutájának megvitatása képezte. A megbeszélésekről Magyarország megbízottja hiányzott. A csehszlovák megbízott mellett azonban működött egy magyarországi elismert pénzügyi szakember, aki jelenleg nem tartózkodik Magyarországon, bár rövid ideje ott a pénzügyi kormány élén állott. A megbeszélések arra terjedtek ki, hogy miképpen lehet a dunai államok valutáját egy közös nevezőre hozni, vagyis úgy megoldani, hogy a mostani 5-6 féle pénzrendszer helyett egységes valutát léptessenek életbe. A megbeszélésekről kiszivárgott az a híradás, hogy Jugoszlávia, Románia és Csehszlovákia már időleges megegyezést létesítettek az új pénzgazdálkodásra vonatkozólag. Az új dunai pénznem neve *dunai frank* lesz.

A kisentente államai, vagyis Nagyrománia, Jugoszlávia és Csehország egy valutánivelláló műveletet végeznének, amely azt eredményezné, hogy a román, a szerb és a cseh pénz rövid idő múlva egységes értéktartalmat mutatna fel. Ez az egység magában foglalja azt, hogy a három ország valutájánál a beváltás alkalmával sem milyen irányú differencia nem mérülne fel, úgy hogy a dunai frankot mind a három szövetséges állam 1:1 arányban váltaná be. Egészen más a helyzet Ausztria és Magyarország pénzügyeinél. Ebben a két országban, melynek valutája a leggyöngébb gazdasági erőtartalom képét mutatja, az új pénzrendszerre való áttérés rövid ideig jelentékeny devalvációt idézne elő. Az osztrák és magyar pénz meglehetősen gyenge arányban cserélődne át francia frankra, a mi momentán rossz helyzetet te-

remtene ebbent a két országban, de végeredményben az ipari és termelési konszolidációt készítené elő. A valutarendezést elsősorban az úgy nevezett jóvalutájú országok sürgetik, főként pedig Amerika, amely termékeit nem tudja értékesíteni a dollár horribilis árfolyamánál

Bethlen beszámolt. Vasuti engedelmények Ausztriának.

BUDAPEST. Gróf Bethlen István magyar miniszterelnök tegnap délelőtt értekezletre hívta össze a lapok szerkesztőit, hogy a velencei tárgyalásokról informálja őket.

— Öt pontban foglalható össze az eredmény. Mondotta gróf Bethlen. Először megegyeztünk Sopronban és környékén rendezendő népszavazásról. A megegyezés azt tartalmazza, hogy amennyiben a Sopronban és környékén rendezendő népszavazás úgy döntene, hogy Magyarországhoz visszacsatoltatik, akkor tényleg visszakerül Magyarországhoz. A terület, amelyről szó van, Sopron város területe beleértve a brennbergi bányavidéket, amely Sopron szénellátását biztosítja. A községek, amelyek a népszavazási területhez tartoznak, a következők: Balf, Ágfalva, Brennberg, Harka, Kapháza, Nagycenk, Rákos, Boz, Cenfalva. Ezen a területen nyolc nappal azután, hogy a soproni szövetségközi tábornoki bizottság kijelenti, hogy az egész nyugatmagyarországi terület véglegesen pacifikáltatott, megtörténik a népszavazás. Addig az időpontig, de a népszavazás alatt is az antant tábornokok bizottsága marad Sopronban, ez gyakorolja a hatalmat. Megmaradnak a bizottság fennhatósága alatt a mai rendbiztosító csapatok *Ostenburg* parancsnokságával és esetleg olasz csapatokat is vezényelnek oda. A megegyezés köti, hogy a népszavazást a legegyszerűbb módokat szerint kell végrehajtani először a városban, azután a környéken úgy, hogy a soproni népszavazás eredménye már ismeretes lesz amikor a szavazás a vidéken megkezdődik. A magyar kormány kilátásba helyezte, hogy bizonyos közlekedési engedelményeket fog adni a déli és északi részek között, mert az osztrákoknak itélt terület a Magyarországhoz esetleg vissza kerülő területekkel két részre, az északi és déli részre osztódik. Ennek az lenne a következménye,

hogya. A dunai frank új pénzrendszerének bevezetésében legnagyobb szerepe Romániának és Csehszlovákiának lenne. Az eddigi tervek szerint, mint a legnagyobb mezőgazdasági állam Románia és mint legnagyobb ipari állam Csehszlovákia majorizálnák a többséget.

— A velencei megegyezéssel szemben bizonyos garanciákat vállaltunk, hogy Ausztriának a népszavazás után és a határkiigazítás révén visszamaradó területeket a felkelőktől mentesen fogjuk átadni. Ebben a tekintetben a magyar kormány bizonyos konkrét cselekményekre vállalkozott, illetve azokat kilátásba helyezte. Elsősorban a kormány proklamációt bocsát ki, amely közhírré teszi úgy benn az országban, mint a nyugatmagyarországi területeken a velencei egyezmény pontjait. Együttal felszólítja a lakosságot, hogy azt respektálja, a felkelők tegyék le a fegyvert és térjenek haza. Együttal felszólítást intézünk a felkelőcsapatok ama tagjaihoz, akik akár aktív, akár nyugállományban levő tisztviselők, vagy tisztek, hogy tíz napon belül tegyék le a fegyvert, mert ellenkező esetben a büntető törvénykönyv megfelelő paragrafusai szerint járunk el velük szemben. Felszólítjuk a főiskolai hallgatókat, hogy tíz napon belül jelentkezzenek egyetemükön, mert ellenkező esetben a folyó szementert elvesztik. Végül fel fogjuk szólítani az egész magyar lakosságot, hogy pénzzel vagy más anyaggal ne támogassa a felkelőket, mert ellenkező esetben a büntető törvénykönyv megfelelő szakaszát alkalmazzuk és megindítjuk az eljárást. Végül felszólítjuk a felkelő bandák legénységét is, hogy tegyék le a fegyvert és menjen haza, mert különben lázadás címén mindegyik ellen megindítjuk az eljárást. Ezek az intézkedések nem merítik ki teljes mértékben a teendő lépéseket, mert a momentán helyzettől függ, hogy a kormány milyen lépésekre határozza el magát. Ezek tekintetében kiaróltva fogunk eljárni a soproni antant misszióval, amelynek

utásítása van, hogy a magyar kormányral együtt működjenek. A nyugatmagyarországi terület pacifikálásának három héten belül meg kell történnie.

Az állampolgárság.

Az igazságügyminiszter adja meg.

A belügyminiszteriumtól a városhoz ma rendelet érkezett, amely a román állampolgárság elnyeréséről intézkedik. A rendelet szerint az állampolgárság elnyerésére vonatkozó kérvényeket ezentul nem a belügyminiszteriumhoz kell felterjeszteni, hanem azok az igazságügyminiszterium hatáskörébe tartoznak. Eddig ugyanis a régi törvények szerint a belügyminiszterium adta meg az idegeneknek az állampolgársági jogot. Az állampolgársági jog megadását minden egyes esetben az igazságügyminiszterium törvény által hitelesíti. Kivételek azok az esetek, amelyekben a kérvényező a békeszerződés értelmében van jogosítva az állampolgárság elnyerésére.

A luxus-cikkek.

(Egy évig terjedhető üzletbezárás)

A luxus- és forgalmi adóról ma a városhoz rendelet érkezett, amely szerint az éttermek, kávéházak, büffek, bodegák és az összes élelmiszerüzletek tulajdonosai kötelesek egy a kincstár által felülbélyegzett jegyzőkönyvet tartani, amelynek kiszakítható lapjára tintaceruzával irt jegyzéket kötelesek a vásárlóknak adni. A luxus- és forgalmi adótörvény értelmében azok az üzletek, amelyek luxus-cikkek elárúsításával foglalkoznak, szintén kötelesek a kincstár által felülbélyegzett jegyzőkönyvből a vásárlóknak jegyzéket adni. Luxusadó alá tartoznak a következő cikkek: szőnyegárúk 3000 lei értékén felül, arany, platina és ezüst evőeszközök, valódi és imitált csipkék, kozmetikai cikkek, selyem árúk és selyemmel díszített vagy bélelt női divatcikkek, dísztárgyak, utazó bőröndök, lakk, vagy lakkal díszített cipők, másféle cipők, ha 800 leinél nagyobb értékűek, női ruhák, ha 2500 leinél nagyobb értékűek, dísztollak, régi pénzek és antik tárgyak, butorok és szalagarnitúrák, ha 10.000 leinél és különféle szőrmék, ha 3000 leinél nagyobb értékűek, viz- és olajfestékek abban az esetben, ha azokat nem festő vásárolja, fotó cikkek és fényképezési felszerelések, ha azokat nem hivatásos fényképező vásárolja, likőr, pezsgő és autómobil-alkatrészek. A rendelet ellen vétő első esetben 100-1000 leig büntetendő. Azokért az árukért, amelyek luxus vagy forgalmi adó

alá esnek és az eladó nem adott jegyzéket a vásárlónak, az áruk értékének négyszeresét kell büntetésképpen kifizetni. Visszaesés esetén az illető tulajdonost egy évig terjedő üzletbezárással büntetik.

A tirolai összeesküvés.

Egy bécsi lap kalandos teleplezése.

BÉCS. Az Arbeiterzeitung foglalkozik az innsbrucki monarchisták állítólagos előkészületeivel, amelyek köztársaság-ellenes puccsra irányultak. A szervezés részleteiről az Innsbrucker Volkszeitung adatokat közöl. A puccsisták között főként volt tiszték vannak, akik a frontharcosok szövetségének, a monarchista osztrák szövetségnek és a Karlisták szövetségének tagjai közül kerültek ki. Mellettük a mostani osztrák véderő aktív tisztjei is szerepelnek. Nagy raktárak vannak tuzsufolva fegyverekkel. A puccsista-szervezet élén Dankl vezérezredes áll, akinek célja nem a Habsburg-dinasztia restaurációja, hanem a régi Ausztria visszaállítása. Weitz püspök a katolikus pápát nyerte meg a monarchista agitációnak. A terv az volt, hogy a tirolai csapatok elfoglalják az ismert szociáldemokrata és német vezéreket és a védősereg köztársasági vezetőit. Az összeesküvők az Arbeiterzeitung szerint terror csapattal rendelkeztek, amelynek az volt az utasítása, hogy se személyeket, se épületeket ne kíméljen. Kiszemelték kimagasló republikánusokat, akiket a puccs sikere esetén elrétentésül napokig a villamos oszlopokon lógni hagytak volna. A pályaudvarokat, vasuti raktárakat, posta- és táviráda épületeket, szerkesztőségeket megszállták volna. Eddig szól az Arbeiterzeitung kalandos közlése.

Per a briliáns-buton miatt.

(Zálogban vagy őrzésben volt az ékszer?)

M. K.-né a múlt év telén 70 ezer korona értékű briliáns butont adott át megőrzés céljából Galaczi Nagy Jánosnak. Az aszszony később Galacziól kisebb-nagyobb kölcsönöket vett fel az otthagytott ékszerre. Majd, mikor Galaczi nem akarta visszaadni az ékszert, feljelentette őt sikkasztásért az aradi törvényszéken, amely ma délelőtt tárgyalta az ügyet. M. K.-né azt kívánta bizonyítani, hogy Galaczinak nem zálogként adta az ékszert, pusztán annak őrzésére kérte fel és Galaczi azt mégis az ő beleegyezése nélkül zálogba csapta. Kihallgatta tanuként a bíróság Deáky Adolf kereskedőt, aki Galaczi javára vallott, vagyis azt mondta, hogy tudomása van róla, hogy zálogként szerepelt az átadott ékszer. Dr. Friedmann Ignác ügyvéd M.-né képviselője arra kérte a bíróságot, hogy ne adjon hitelt Deáky vallomásának, mert ellene okirathamisításért feljelentést tett. Utána Kristóf vendéglőst hallgatták ki, aki megerősítette Deáky vallomását. A bíróság ezután kihirdette az ítéletet, amely szerint Galaczi Nagy Jánost felmentette a vád és következményei alól. Ghitta Ágoston ügyész fellegbevezett az ítélet ellen.

Megindul a posta Románia és Magyarország között.

(Beengedik a magyarországi lapokat.)

ORADEA-MARE. Ma fejezték be a román-magyar vasuti tárgyalásokat. A tárgyalásokat *Marinescu* helyettes postavezérigazgató vezette, magyar részről pedig dr. *Bugyi József* postatanácsos vett részt azokon. A tanácskozások során elhatározták, hogy a két állam sajtótermékeinek behozatalát kölcsönösen megkönnyítik. Kikötötték azonban, hogy irredenta, vagy bolsevista újságok kitilthatók mindkét állam területéről. A két ország között az áruminta forgalom is megindul. E tekintetben a madridi egyezményt alkalmazzák, amely szerint áruminták 500 grammig küldhetők postán. A postautalvány forgalom megindítására vonatkozólag elhatározták, hogy postautal-

ványt Romániában csak megyei, városi és kincstári és nagyobb nem kincstári postahivatalok vehetnek fel. Az utalványt a feladó koronaértékben köteles kiállítani. A hivatalok öt naponként kapott átszámlási kulcs alapján szedik be leiben az elküldendő összeget. Magyarországból Romániába kétezer lelei erejéig lehet pénzt átutalványozni. Az utalványdíj mérsékelte lesz és alig haladja túl a belföldi tarifát. A postai megbízást a belföldi és magyarországi forgalomban ugyanacsak felveszik. A csomagforgalom felvételére vonatkozólag úgy határoztak, hogy csomagot tíz kilogramnál nagyobb súlyban nem lehet feladni Magyarországra.

Földösszeíró bizottságokat szerveznek Aradon.

(Rendelést az aradi pénzügyigazgatósághoz.)

A bucurestli pénzügyminisztérium ma délelőtt távirati rendelkezést küldött az aradi pénzügyigazgatósághoz, amelyben az új adók bevezetésével kapcsolatban földösszeíró bizottságok szervezését rendelte el. Mint illetékes helyen értesülünk e bizottságok még e hónap folyamán megkezdik működésüket. A bizottsági elnököket a pénzügyigazgatóság kebeléből küldik ki. A bizottságokban az illetékes városi előjárókön kívül a járásbíró-

fizető közül kisorsolt egy rendes és egy pótag fog működni. Az összeíró bizottságok munkakörébe tartozik a községekben talált földek értékbecslése és minőség szerint való osztályozása és a bérleti összegek megállapítása. A bizottságok működésének befejeztével határozataikat kötelesek nyilvánosságra hozni és ettől számított 15 napon belül a város bármely adófizető polgárának joga van felebezést benyújtani a pénzügyi igazgatósághoz.

Itt az ősz.

(Már megkezdődtek a ruhalopások.)

Lassan, észrevétlenül közeledik az ősz. A nappalok még szépek, verőfényesek, sőt a nap és csillagok fénye még feledtetni tudja, hogy ősz van már. De az esték már hűvösebbek és fátykonyan húzzuk össze magunkon felöltöket, sietünk haza, ahol már fűtenek is. Ősz van, de már előreveti a tél árnyékát, a téli gondok: és főleg a meleg ruha beszerzésének gondja. Mindenki siet beszerezni ruhaszükségletét, hogy a hideg napok ne találják készületlenül. Vannak, akik munkájuk keresményét fordítják erre s vannak, akik kevésbé legális utat és módot keresnek és rendszerint találnak a ruhabeszerzésre. Az ősz mindig klasszikus évszaka volt a ruhalopásoknak. Itt az ősz, megkezdődtek a ruhalopások. Az alábbi két rendőri hír is erről beszél és fokozottabb óvatosságra inti a ruhatulajdonosokat.

Csipai Balázs, a Kánya-étterem pincére feljelentést tett a rendőrségen, hogy a Str. 29. Decembrie (Hasszinger-utca) 5. szám alatti lakásából, amíg otthonról távol volt, ruhaneműket loptak el. A tolvaj a szekrényből egy teljes fekete öltönyt és egy barna köpenyt lopott el. Kára 2500 lei, Perg Mihály vaggongyári munkás feljelentést tett a rendőrségen, hogy a Str. Cloșca (Szent László-utca) levő lakásából, miután otthonról eltávozott és a lakás őrzetére csak egy kisleányt hagyott hátra, ruhákat loptak el. Amíg a kisleány reggel hét és nyolc óra között hátul az udvarban foglalkozkodott, addig a tolvaj besurrant a lakásba és onnan Perg télikabátját, egy be-

kecsét és két rend női ruhát vitt el. Kára 2000 lei. A rendőrség mindkét esetben megindította a nyomozást.

Bűnügyi zárlat egy cég ellen.

(Eljárás az aradi törvényszék megkerülésével.)

Tegnap Aradra érkezett *Munteanu* clujli vizsgálóbíró és *Ileana* Livius clujli ügyész, akik Aradon igen érdekes bűnügyben folytatnak vizsgálatot. A targul-muresi kir. ügyészség nagyszabású hivatali sikkasztást fedezett fel, amelynek a részletei Aradra vezettek. *Schmotzer* és *Szegfű* aradi műszaki kereskedők ellen az a vád merült fel, hogy a cég egyik tulajdonosa, *Szegfű* Miksa a hivatal számára hamis számlákat állított ki 122.000 lei értékben. *Szegfű* azzal védekezett a vád ellen, hogy a kérdéses pénzt nem ő vette fel. A clujli törvényszéki bizottság értesülésünk szerint a vizsgálat eredményeként elrendelte a bűnügyi zárlatot a *Schmotzer* és *Szegfű* cég ellen. A legérdekesebb a dologban az, hogy a bűnügyi zárlat elrendelése teljesen az aradi törvényszék megkerülésével történt. *Szegfű* ügyvédje, dr. *Miclósi* Emil ma fenn járt a vizsgálóbíróságon, hogy a zárlat részletei iránt érdeklődjék, de ott *Sommer* Nándor vizsgálóbíró kijel-

entette, hogy a bűnügyi zárlat elrendelése az ő tudomása nélkül történt. Az aradi ügyészségen valószínűnek tartják, hogy a clujli ügyészség nagyszabású büntényt derített fel, amelynek számai egész Romániára kiterjednek, s a további vizsgálat érdekében tartja titokban az eddigi eredményt.

Felgyújtott nyomda.

(Egy bolsevista merénylete.)

BUDAPEST. A *Franklin* társulat nyomdáját tegnap felgyújtották. A tüzet csak a késő délutáni órákban sikerült eloltani. A rendőrség szigorú nyomozást indított, mert biztos tudomása volt arról, hogy a nyomdát felgyújtották. A rendőrség igen erős gyanúkokkal alapján letartóztatta *Ruck Józsefet*, aki három hónappal ezelőtt jött haza Oroszországból, ahol kommunista lett. Kihallgatása során elmondta, hogy a tüzet a papir hulladékok raktárában gyújtotta meg. *Ruckot* orvosilag megvizsgálták és a vizsgálat során megállapították, hogy egzaltált ugyan, de beszámítható.

Szép társaság.

(A budapesti cseh követség kémkedése.)

BUDAPEST. A katonai törvényszék ma kezdte tárgyalni a budapesti cseh követség kémkedési botrányát, amelyet *Szendró Ottó* volt cseh főhadnagy a bécsi Reichspostban *Emminger* Jaroslávhoz, a budapesti cseh misszió vezetőjéhez intézett levelében leplezett le. A bizonyítási eljárás kizárólag politikai és katonai kémkedéssel foglalkozott. A budapesti cseh misszió állítólag *Emminger* őrnagy vezetésével Magyarország ellen irányuló kémkedési irodát tartott fenn azzal, hogy a magyar véderőről adatokat szerezzen. Az iroda tagjai voltak: *Markusics* István, *Fekete* Lajos, *Lovász* István, *Lukács* Pál, *Plattner* Mór, *Tima* János, *Zilahy-Kiss* Loránt, *Ulain* István, *Lombardine* Arthur, *Stettner* Lajos, *Kollár* József, *Szalatnai* Benő és *Krupka* Milos, akik azt a megbízatást kapták, hogy a csehországi és külföldi lapokat a fehér terrortól szóló hírekkel árasztják el. A katonai törvényszék egyedül *Markusics* István felett ítélezett, akit az állam hadereje ellen elkövetett bűntettért a vizsgálati fogság beszámításán kívül 4 évi szilvós börtönre ítélte. A többiek esetét a katonai törvényszék külön tárgyalja.

Herczeg Ferenc képviselőjelölt Budapest. Gróf Bethlen István magyar miniszterelnök pénteken Pécsen nagyszabású beszédet mond, amelynek során kibontja az egységes párt zászlóját. A felszabadult Szőregen Herczeg Ferenc, a világhírű magyar író lép fel. Ellenjelöltjei lesznek Nagel Manó nyugalmazott ezredes keresztény szocialista és Bodó János nyugalmazott százados kisczardapárti programmal.

Hiába megidézett felek*(Hogy tárgyal a bérbeadó-bizottság?)*

A bérbeadó bizottság ma délutáni ülésére körülbelül 50—60 félnek küldtek idézést és megjelentek azok is, akiknek ügye a legutóbbi ülésen nem kerülhetett tárgyalásra. A bérbeadó bizottság minden egyes ülésére 50—60 felet idéz meg és az ügyeknek felét sem képes a rendelkezésére álló időben letárgyalni. Így a megidézett felek nagyrészenek háromszor, négyszer kell végigjárniuk a bizottság ülését, amíg reájuk kerül a sor. Például a ma délutáni ülésen félhatig csak egy ügyet intézett el a bizottság. Nagyon helyes volna, ha a bizottság csak annyi ügynek a feleit idézné be az ülésre, amennyit el tud intézni. Többen vannak a megidézettek közül, akik már a harmadik ülésen várták, míg reájuk kerül a sor és este félnyolckor kijelentették nekik, hogy a legközelebbi ülésre újra jöjjenek el. Az illetők között vannak kereskedők és más foglalkozással bírók is, a kiknek esetleg más igen fontos dolga is volna, nemcsak az, hogy az előszobában végig várja a bérbeadó bizottság ülését és este félnyolckor tudomásul vegye azt, hogy a harmadik vagy negyedik hiába eltöltött délután után még most sem kerül sor ügyének tárgyalására.

A dollárhamisítók*(Hogy alakult meg a szövétel?)*

BUDAPEST. Mann Hugó vizsgálóbíró a dollárhamisítással vádoltak kihallgatása után valamennyi vádlott ellen fenntartotta az előzetes letartóztatást. Nagy Dávid kereskedő vallomásaiban elmondta, hogy egy hónappal ezelőtt a Royal kávéházban találkozott Weisz József nevű ismerősével. Együtt mentek el a kávéházból és az utcán Weisz megkérdezte tőle, hogy mivel foglalkozik és meg tud-e belőle élni. Nagy elmondta neki, hogy marhakereskedő, de megélni nem igen tud a foglalkozásából. Weisz erre megtudakolta tőle, hogy nem tudna-e nagyobb mennyiségű dollárt elhelyezni — Weisz kielégítő válaszára elmondta, hogy kitűnően hamisított 20 dollárosokról volna szó, amelyeknek azonban eddig még csak a zöld oldala van meg. Megvan a fekete oldal kliséje is, de mivel neki Bécsben, ahol lakik, hamis felülbélyegzésből kifolyólag ügye volt a rendőrséggel, a dollárokat még nem tudták teljesen elkészíteni. Felhívította Nagyat, szerezzen neki e célra két embert: egy nyomdászt és egy rajzolókat. Nagy vállalkozott rá, mire Weisz mindegyiknek száz ezer korona jutalmat ígért és Nagy ezenfelül még percenteket is. Nagy elmondta az ügyet Horváth detektívnek, akinek kapacitálására szívesen belement a dologba. Az volt a törvük, hogy majd

szereznek embereket, lakást és az után elfogatták az egész társaságot. A leleplezéssel azonban várni akartak, amíg Weisz és társai Bécsből Budapestre jönnek, magukkal hozva a 20 dolláros hiányzó kliséjét és amíg megkapják a százezer koronákat. Nagy azt állította, hogy nemcsak a budapesti

rendőrségtől, hanem az Egyesült Államoktól is azt várták, hogy honorálni fogják a leleplezést s hogy óriási dollárjutalmat reméltek Amerikából. A rendőrség azonban rajtaütött a társaságon, mielőtt Weisz visszajött volna Bécsből és egy házkutatás alkalmával megtalálták a fekete oldal kliséjét is.

Velence után, Az egyezmény a nagykövetek tanácsához kerül.

BUDAPEST. A velencei meg egyezés a nagykövetek párisi tanácsa elé kerül, amelynek azt ratifikálnia kell.

BUDAPEST. Gróf Bethlen István magyar miniszterelnök a leghatározottabban ama bizalmát fejezte ki, hogy a népszavazás eredménye, magyar szempontból nem lehet kétséges és nem lehet hátrányos. Közölte, hogy a kormány Velencében határozott kötelezettséget vállalt és ha ahhoz a nemzetgyűlés nem járulna hozzá, akkor a kormány kötelezőszerűen levonná a konzekvenciákat.

BUDAPEST. A nemzetgyűlést hir szerint nem hívják össze, hanem gróf Bánffy külügyminiszter a képviselőket a külügyi bizottság ülésén informálja.

BUDAPEST. Valamennyi lap a velencei konferencia eredményéről ir vezércikket. A Magyar Hírlap így ír: Az egyezmény bizonyítéka a miniszterelnök által követelt erőgyűjtésnek, hogy mesterségesen meg ne akadályoztassék, hogy a nagy célok érdekében szükséges egység felelőtlen politizálók által darabokra ne töressék. Ellenségeink legnagyobb ereje ugyanis a mi belső egyenlenségünk. Az Est ezeket mondja: Nyugatmagyarország kérdésében alakult ki talán esztendőig óta először az egységes magyar közvélemény. Bethlen nemcsak érezni, hanem éreztetni is tudta a magyar egység hatalmát. Az a lelkesedés, amellyel köszöntötték, elégtétele volt a minden illúziójától megfosztott nemzetnek. Ime egy előlege a bizalomnak, amelynek nyomában

Vizbe dobott menyasszony*(Tragikómikus szerelmi történet.)*

LONDON. Érdekes szerelmi történetével foglalkozik mostanában az itteni közönség és a törvényszék, melynek a vége tragikómikus. Egy tiszt névszerint Edward Charles Chadbury, aki nagyon előkelő családból származik, eljegyzett egy csodaszép leányt, Viktoriát Sargentet. A tiszt imádta az ifjú hölgyet és úgy látszott, hogy érzelmei viszonzásra is találtak. Ugy a leány, mint a tiszt szülei beleegyeztek a házasságba és már az esküvő napját is megállapították, amikor Chadbury kapitány észrevette, hogy menyasszonya kezd elhidegülni iránta. Amikor menyasszonyát kérdőre vonta viselkedése miatt, az először csak kitérőleg válaszolt, a további faggatásokra azonban hevesen a tiszt szemébe vágta, hogy már nem szereti, mert mást szeret és nem lesz a felesége. A tiszt erre kétségbe

nem jár csalódás.

A Nép írja: Szívünk minden melegével üdvözöljük a sikert, a mely Sopront és környékét népszavazás útján birtokunkban hagyja. De fájdalommal kell az elvesztett magyar földre gondolnunk. Nem lelkesedhetünk azért, hogy ami megmaradt, nem a történelem alapján, hanem népszavazás címén maradt meg. Nemzetközi kötelezettséggel önszántunkból vállalt becsületbeli tartozásunk lett a velencei szerződés végrehajtása. A 8 órai Ujság többek között ezeket írja: Velencében tisztába jöttünk Ausztriával, a portorosoi konferencián pedig a többi utóállammal hoztuk rendbe közgazdasági és forgalmi viszonyainkat. Hűségesen kell megfelnünk a Velencében vállalt kötelezettségeinknek. Elvárjuk Nyugatmagyarország lakosságától, hogy lehiggadva a munka útjára lépjen. Elvárjuk továbbá hogy az odagyült idegen elemek, miután a küzdelem sorsa eldőlt, tüntetés nélkül vonuljanak el. A Magyarország cikkéből a következőket idézzük: Amikor a Velencében kötött egyezés és a nyugatmagyarországi harcok eredményeit mérlegeljük, azt az üzenetet küldjük a harcoló felkelő csapatokhoz, hogy teljes önértettel vegyék tudomásul az egyezményt, térjenek pihenőre, mert a szabadságharc annyi vihart látott katinái kötelezettségüknek a legmeszszebbmenő határig eleget tettek. Harcaik emlékét a krónika a szabadságharcosoknak kijáró kisztelettel és megilletődéssel írja fel a magyar történelem lapjaira.

esett és könyörgött exmenyasszonyának, hogy csak még egy utolsó sétát tegyenek együtt, ami még aznap meg is történt. Amint a Tower hidon haladtak Chadbury a leányt megragadta, magasan fölemelte és a hid korlátján keresztül a Them-sébe dobta. A kapitány azonban azonnal utána ugrott és sikerült neki Miss Viktoriát a hullámokból kimenteni. A jelenetnek a parton tanúi voltak, akik Chadburyt partraérkezésekor elfogták és az ügyesség, gyilkosságért vádat emelt ellene. Azonban a vád felett nagy vita keletkezett a törvényszéken, mert hiszen a tiszt életének kockáztatásával tette jóvá az elkövetett bűnét, úgy, hogy a hölgynek egy kis hideg fürdőn kívül, semmi baja sem történt. Sargent Viktoriát magatartása egyszerre megváltozott az eset után és a szabadonbocsájtott Chadbury kapitánynak megvallotta, hogy kizárólag csak őt szereti egyedül és az ő felesége akar lenni.

LEGUJABB.*Magyarország békére vágyik.*

VELENCE. Gróf Bethlen István magyar miniszterelnök elutazása előtt nyilatkozott a Gazzetta di Venezia munkatársa előtt. Magyarország el van határozva, mondotta, hogy minden lehetőleg megtegyen a felkelők lefegyverzésére. Az a meggyőződés, hogy ez sikerül is, mert hazafias érzés vezeti őket. Elvárta Ausztriától, hogy részéről olyan lojalitással találkozzunk, amilyent mi tanusítunk vele szemben. Középeurópának békére van szükség. Békére vágyik Magyarország is. Ha Középeurópa békéje valóságos válik, ez Della Torretta olasz külügyminiszter érdeme.

Borzalmas táifun Japánban.

Páris. Ide érkezett távirati jelentések arról számolnak be, hogy Japán legtermékenyebb vidékét taifun pusztította el. Csaka és Kobek városok romokban hevernek. Nagoya vidékén a taifun nyomában hatalmas árvíz pusztított, amelyben számos gőzhajó és vitorlás hajó elsüllyedt. A kár több százmillió yen. A taifun következtében több száz ember meghalt.

Fiume magyar alelnöke.

FIUME. A fumei szabad állam helyettes elnöke a magyar Lengyel Emil lett, aki az összeomlás előtt a fumei kormányzó titkára volt. Fiumében a magyarok mellett igen rokonszenves a hangulat. Legközelebb megindul a forgalom Magyarország és Fiume között.

Letenni a fegyvert!

BUDAPEST. A magyar külügyminiszteriumban megszövegezték azokat a proklamációkat, a melyeket a nyugatmagyarországi felkelőkhöz fognak küldeni. A proklamációkban felhívják a felkelőket, hogy tegyék le a fegyvert és térjenek vissza békés munkájukhoz. A proklamációkat azonban csak akkor bocsátják ki, ha Ausztria a megegyezést ratifikálta.

Egy népbiztos, két halálraítél.

BUDAPEST. A váci jegyzetből 28 kommunisztát beszállítottak a főkapitányságra. Ma újabb huszonkilenc kommunisztát hoztak be Vácról. Valamennyiüket az első transzporttal Oroszországba fogják küldeni. Közöttük van egy népbiztos és két halálraítél kommunista. A többiek legtöbbször súlyos bűncselekményekért elítéltek. Az első transzport elindításával addig várnak, amíg Revából Jungbert miniszteri tanácsos távirati értesítése megérkezik arról, hogy a kiscserélné magyar hadifoglyokat utnak indították. A távirati értesítés megérkezése után azonnal utnak indítják a kommunisztákat Oroszország felé.

Briand közvevít a török-görög békét.

PÁRIS. Briand miniszterelnök titokban tárgyal a török-görög békekötés előmozdításáról. Kemal Párisban tartózkodó képviselőjével és a napokban érkező Gunariz miniszterelnökkel ez ügyben tanácskozní fog. Anglia feltételeken nézi Briand közvetítését, mert a francia diplomáciának ez a sikere meghiusítja az angolok konstantinápolyi reményéseit.

